

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Hatalu a sudcov JUDr. Štefana Michálíka a JUDr. Daniela Hudáka na neverejnom zasadnutí konanom 25. júla 2013 v Bratislave v trestnej veci obvineného **L. B. a spol.** pre trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení zákona č. 100/1996 Z.z. (ďalej už len „Tr. zák.“) formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 Tr. zák. a iné, o dovolaní obvineného A. H. proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 13. apríla 2011, sp. zn. 5To 4/2011, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného A. H. **s a o d m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Prešov z 21. júla 2010, sp. zn. 31T 207/2008, bol o.i. obvinený A. H. uznaný vinným **v bode 1/** z trestného činu vraždy spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2, § 219 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák., **v bode 2/** z trestného činu vraždy spolupáchateľstvom sčasti dokonanej podľa § 9 ods. 2, § 219 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. a sčasti v štádiu pokusu podľa § 8 ods. 1, § 219 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. a trestného činu porušovania domovej slobody spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2, § 238 ods. 1, ods. 3 Tr. zák., a to na tom skutkovom základe, že

1/ obžalovaní L. B., A. H. a D. B. spoločne s v súčasnosti už mŕtvym R. H., P. K. a Š. F. po predchádzajúcej dohode v bližšie nezistenom čase od 00.00 hod. do 07.30 hod. dňa 24. septembra 1997 vylákali J. K. a následne tohto dovezli, spútaného železnými putami na rukách, na osobnom motorovom vozidle AUDI 100 čiernej farby, ktoré patrilo obžalovanému D. B., do garáže rodinného domu č. X. v obci V., okr. K., v ktorom býval R. H., kde naňho zaútočili obžalovaní L. B. a R. H. tak, že najprv R. H. J. K. spútaného

železnými putami na rukách, v topánkach, zv. vojenské kanady, kopal do rôznych častí tela a najmä do hlavy a tiež ho bil päšťami, následne po sňatí pút J. K. tohto bil päšťami a kopal do rôznych častí tela aj obžalovaný L. B., potom skrvaveného J. K. vložili opäť do vyššie uvedeného motorového vozidla AUDI 100 čiernej farby, ktorého majiteľom je obžalovaný D. B. a spoločne ho odviezli do katastra obce D. - smer L., kde za kilometrovníkom X. v trávnom poraste v blízkosti štátnej cesty X. triedy č. X., J. K. po vyťahnutí z osobného motorového vozidla, spúťali nohy a ruky priesvitnou lepiacou páskou a v zmysle dohody, mu z krátkej palnej zbrane, nezistenej značky, kalibru 9 mm Browning, ktorú mal bez oprávnenia pri sebe obžalovaný L. B., všetci postupne strelili po jedenkrát do hlavy, pričom ako prvý do hlavy J. K. strelil obžalovaný L. B. a po ňom ostatní, vrátane obžalovaných A. H. a D. B. a nakoniec už mŕtveho J. K. obžalovaný L. B. polial benzínom, ktorý za tým účelom zobral z garáže domu č. X. v obci V. a tohto zapálil; J. K. následkom zranení utrpel pomliaždenie a rozdrvenie mozgu s vnútrolebečným krvácaním a zlomeninami lebečnej spodiny a klenby, kožné odreniny na chrbte a šijovej oblasti, na následky ktorých zomrel a tiež na tele J. K. boli spôsobené popáleniny hrudníka, brucha, nôh a tváre II. - IV. stupňa,

2/ obžalovaní L. B., A. H. a S. S. dňa 2. októbra 1997 asi o 02.30 hod., po predchádzajúcej dohode v zmysle pokynov inej osoby v úmysle usmrtiť J. H. tak, že po výzve „Polícia“ vykopol obžalovaný S. S. vchodové dvere bytu na K. ulici č. X. v K., v priestoroch ktorého sa nachádzal J. H. spolu s P. K. a P. P., vnikol spolu s nebohým K. S. do bytu a obaja ihneď začali strieľať z troch druhov bližšie nezistených strelných zbraní, ráže 9 mm prinesených na tento účel K. S., pričom jednou zo zbraní bol pravdepodobne samopal juhoslovanskej výroby zn. Agram 2000, kal. 9 mm Luger, zatiaľ čo obžalovaní A. H. a L. B. stáli na chodbe obytného domu č. X. na K. ulici a zabezpečovali obžalovaných S. S. a K. S. a po ich odchode z bytu, vošiel do tohto bytu skontrolovať výsledok streľby aj A. H.; následkom streľby utrpel P. K. viacnásobné strelné poranenia hlavy, brucha a chrbta s poúrazovým poškodením mozgu, pľúc a čreva na následky ktorých ihneď zomrel, a J. H. sa počas streľby podarilo z bytu ujsť vyskočením z okna.

Za to bol A. H. uložený podľa § 219 ods. 2 Tr. zák., § 35 ods. 1 Tr. zák., § 29 ods. 1 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 23 rokov, pre výkon ktorého bol zaradený podľa § 39a ods. 2 písm. c/ Tr. zák. do III. nápravno-výchovnej skupiny.

Na podklade odvolaní obvineného A. H. ako i iných spoluobvinených rozhodol Krajský súd v Prešove na verejnom zasadnutí konanom 13. apríla 2011 rozsudkom, sp. zn. 5To 4/2011, takým spôsobom, že podľa § 321 ods. 1 písm. b/, písm. d/ Tr. por. napadnutý prvostupňový rozsudok v celom rozsahu zrušil a rozhodujúc sám vo veci podľa § 322 ods. 3 Tr. por. dovolateľa na rovnakom skutkovom základe a pri rovnakej právnej kvalifikácii (avšak upravenej právnej vete) odsúdil podľa § 219 ods. 2 Tr. zák., § 35 ods. 1 Tr. zák., § 29 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. na úhrnný výnimočný trest odňatia slobody v trvaní 23 rokov, pre výkon ktorého ho zaradil do III. nápravno-výchovnej skupiny (§ 39a ods. 2 písm. c/ Tr. zák.).

Dňa 21. marca 2013 bolo na súd prvého stupňa doručené dovolanie obvineného A. H., podané prostredníctvom jeho obhajcu a smerujúce proti vyššie citovanému rozhodnutiu krajského súdu, kde tento ako dovolacie dôvody označil dôvody uvedené v ust. § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/, písm. i/ Tr. por. Súčasťou predmetného dovolania je tiež aj obvineným vlastnoručne spísané podanie z 26. júna 2011, pripojené k nemu v kópii ako príloha.

V bližšom písomnom zdôvodnení podaného dovolania pritom obvinený najskôr vo vzťahu k výroku o vine uvedenému v bode 1/ rozsudku uviedol, že tento je podľa jeho názoru založený na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, pretože z vykonaného dokazovania nebolo preukázané, že by k spáchaniu predmetného skutku došlo tak, ako je to ustálené v napadnutom rozsudku. Záver súdu v tejto časti nie je podložený žiadnym priamym ani nepriamym dôkazom, pričom súd sa navyše v rámci hodnotenia dôkazov ani nevysporiadal s niektorými v tomto ohľade relevantnými výpoveďami a prehliadol viaceré zásadné rozpory. Hlavným dôkazom mala byť jeho výpoveď z prípravného konania, v ktorej sa priznal, avšak pri výsluchu konanom 15. novembra 2004 bol usmerňovaný nezákonným spôsobom zo strany vyšetrovateľov (priebeh tohto výsluchu podrobne popisuje v už spomenutom podaní z 26. júna 2011, kde zároveň uvádza, že vyšetrovatelia mu mali „pomáhať“ aj pri iných jeho výsluchoch).

Čo sa týka skutku uvedeného pod bodom 2/ rozsudku, tu obvinený poukázal v prvom rade na tú skutočnosť, že kým tento mal byť podľa obžaloby spáchaný v zmysle pokynov M. Č., v duchu napadnutého rozsudku už mal byť spáchaný „*podľa pokynov inej osoby*“, a to napriek tomu, že z odôvodnenia daného rozhodnutia vôbec nevyplýva, kto je táto „*iná*“

neznáma osoba a na základe akých dôkazov súd k takému záveru dospel. Tiež potom súd podľa jeho názoru i v súvislosti s predmetným skutkom nevzal do úvahy niektoré podstatné výpovede a neodstránil existujúce rozpory a pochybnosti.

To, že súd pri oboch skutkoch neprihliadol na ním uvedené rozpory, tieto neodstránil a ani sa s nimi v odôvodnení rozsudku nevysporiadal a rozhodol len na základe jeho výpovede z prípravného konania, ktorá nebola pred súdom potvrdená, znamená, že v konaní predchádzajúcom vydaniu napadnutého rozsudku dôsledne nepostupoval v súlade so zásadami uvedenými v ust. § 2 ods. 10, ods. 12 a ods. 19 Tr. por. Za situácie, keď jeho vina nebola preukázaná bez akýchkoľvek dôvodných pochybností (neexistuje tu žiadny priamy dôkaz, ani ucelená séria nepriamych dôkazov) bol súd povinný v súlade so zásadou *in dubio pro reo* rozhodnúť v jeho prospech.

Ako ďalšiu chybu vytýka obvinený tú okolnosť, že hoci bol znalec PhDr. I. O. uznesením z 8. januára 2010 vyzvaný skúmať jeho vierohodnosť na základe porovnania záznamov z jeho skorších výpovedí z 15. novembra 2004, 16. novembra 2004 a 2. apríla 2005 so záznamom z jeho výpovede na hlavnom pojednávaní dňa 27. apríla 2009, túto úlohu si nesplnil a žiadny takýto znalecký posudok nepodal, keďže mal k dispozícii iba rovnaké materiály, ako pri spracovaní pôvodného znaleckého posudku v roku 2005. Aj keď obhajcovia podali v danom smere návrhy na doplnenie dokazovania, týmto nebolo vyhovené, pretože súd to už v neskoršom štádiu nepovažoval za potrebné (dopracovať znalecký posudok po preštudovaní zmenenej výpovede). Keďže ale bez predmetného posudku nebolo možné objektívne posúdiť skutok, takýmto postupom prvostupňového súdu došlo zásadným spôsobom k porušeniu jeho práva na obhajobu, pričom ani odvolací súd dané pochybenie nenapravil, v dôsledku čoho vznikol dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Na takto vykonaný dôkaz nemohol zároveň súd ani prihliadať z dôvodu jeho nezákonnosti.

Pokiaľ ide o čítanie jeho výpovede z prípravného konania z 2. marca 2005 na hlavnom pojednávaní 27. apríla 2009 podľa § 2 ods. 11 Tr. por. predsedníčkou senátu, tak toto nemožno považovať za dôkaz vykonaný v súlade so zákonom (§ 2 ods. 19 Tr. por.), nakoľko v zmysle § 258 ods. 4 Tr. por. táto mohla byť čítaná iba na návrh niektorej procesnej strany, ktorý však daný nebol.

Obvinenému ďalej tiež nie je známe, z akého dôvodu bola podľa § 260 Tr. por. na hlavnom pojednávaní 29. apríla 2010 čítaná výpoveď L. B. z 10. júna 2005 ako i jeho výpovede z 2. marca 2005 a 17. marca 2008, keď v zmysle aplikovaného ustanovenia majú byť spoluobvinení oboznamovaní s obsahom výpovede, urobenej v ich neprítomnosti a nie s výpoveďami z prípravného konania. Prečítaním zmienených výpovedí z prípravného konania boli tak porušené jeho práva na obhajobu a i na takto v rozpore so zákonom vykonaný dôkaz súd nemal prihliadať v zmysle § 2 ods. 19 Tr. por.

Jeho výpoveď z prípravného konania z 1. apríla 2005 pritom vôbec nebola na hlavnom pojednávaní čítaná, a preto jej použitie ako dôkazu je v rozpore so zásadou ústnosti a bezprostrednosti podľa § 2 ods. 18, ods. 19 Tr. por. Navyše pri danom výsluchu bola prítomná i obvinenému neznáma osoba mjr. Ing. I. Š., čo opäť svedčí - v prípade, ak táto tam nemala byť - o nemožnosti použiť daný dôkaz z dôvodu jeho nezákonnosti.

Ako v rozpore so zákonom, konkrétne s ust. § 261 ods. 3 Tr. por. považuje obvinený napokon i vedenie výsluchu svedkov predsedníčkou senátu a nie osobou, ktorá výsluch navrhla, hoci na takýto postup nebol dôvod. Stalo sa tak napr. pri výsluchoch na hlavnom pojednávaní 13. mája 2009 - K., 24. júna 2009 - G., či 21. júla 2009 - M. K. a znalec Dr. G..

Z vyššie uvedeného je podľa obvineného zrejmé, že v posudzovanom prípade bol porušený zákon v ust. § 2 ods. 10, ods. 11, ods. 12, ods. 19 Tr. por., § 258 ods. 4 Tr. por., § 260 Tr. por. a § 261 ods. 3 Tr. por., čím je daný dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., a tiež i dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., keďže súd nepostupoval podľa § 2 ods. 19 Tr. por. a neprihliadal iba na dôkazy vykonané na hlavnom pojednávaní. V prípade, že súd nezistil náležitým spôsobom skutkový stav a svoje rozhodnutie založil na dôkazoch, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom, možno tu hovoriť napokon i o naplnení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. („rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku“). Pri zákonomnom zhodnotení zákonných dôkazov nebolo možné k takému záveru dospieť.

Vyššie spomínané vady prvostupňového konania či samotného rozsudku neodstránil ani odvolací súd. Tento sa naopak s dôvodmi prvostupňového rozsudku stotožnil a stotožnil sa i so závermi súdu ohľadom druhu a výmery trestu, pričom v tejto súvislosti poukázal

i na skutočnosti vyplývajúce zo znaleckého posudku Dr. O. (že u neho nie je vylúčené riziko recidívy), hoci na tento dôkaz nemal z dôvodov už skôr zmienených vôbec prihliadať. Obvinenému nie je tiež jasné, prečo súd považuje v jeho prípade možnosť nápravy za obzvlášť sťaženu, keď aj podľa znaleckého posudku je u neho resocializácia možná a hľadá sa na neho, ako keby nebol odsúdený. A záverom odvolací súd pochybil aj tým, že podľa § 317 ods. 1 Tr. por. v rámci svojej prieskumnej činnosti mal prihliadať i na vady, ktoré neboli odvolaním vytýkané a zistiť vady v postupe súdu prvého stupňa, ktoré by zakladali dôvod na podanie dovolania.

Z dôvodov vyššie uvedených preto obvinený A. H. navrhol, aby dovolací súd podľa § 386 ods. 1 Tr. por. rozsudkom vyslovil porušenie zákona v príslušných ustanoveniach (§ 2 ods. 10, ods. 11, ods. 12, ods. 19 Tr. por., § 258 ods. 4 Tr. por., § 260 Tr. por., § 261 ods. 3 Tr. por., § 317 ods. 1 Tr. por. a § 321 ods. 1 písm. a/, písm. c/, písm. d/ Tr. por.), podľa § 386 ods. 2 Tr. por. aby napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil, ako i chybné konanie mu predchádzajúce a zároveň aby zrušil aj ďalšie rozhodnutia na zrušený rozsudok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a napokon podľa § 388 ods. 1 Tr. por. aby vec prikázal Okresnému súdu Prešov na opätovné prejednanie a rozhodnutie.

Z písomného vyjadrenia príslušného prokurátora k podanému dovolaniu vyplýva, že tento považuje napadnutý rozsudok krajského súdu vo všetkých svojich výrokoch za vecne správny a zákonný. Námietky a argumentácie prezentované v odôvodnení dovolania označuje za v podstate totožné s dôvodmi, ktoré boli predmetom odvolania s tým, že odvolací súd sa s nimi podrobne zaoberal a aj vysporiadal vo svojom rozhodnutí. Okrem toho sú ale podľa neho uplatnené dovolacie námietky svojím obsahom zamerané na revíziu skutkových zistení, nesprávne hodnotenie dôkazných prostriedkov a ich nesprávne konečné vyhodnotenie z hľadiska ustálenia viny, a preto navrhol, aby najvyšší súd rozhodol v súlade s ust. § 382 písm. c/ Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní obvineného skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1, ods. 2 a § 566 ods. 3 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou prostredníctvom obhajcu (§ 369 ods. 2 písm. b/ a § 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 2

Tr. por. v znení účinnom do 31. augusta 2011), a že spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por.). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka dovolania podľa § 372 ods. 1 veta prvá Tr. por., keďže obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok a o tomto bolo rozhodnuté.

Najvyšší súd Slovenskej republiky však zároveň dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, nakoľko je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. (§ 382 písm. c/ Tr. por.).

Podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podľa § 371 ods. 3 Tr. por. (v znení účinnom do 31. augusta 2011) dôvody podľa odseku 1 písm. a/ až g/ nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom; to neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti.

Podľa § 371 ods. 6 Tr. por. (v znení účinnom do 31. augusta 2011) dovolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 567j ods. 7 Tr. por. ak rozhodnutie súdu nadobudlo právoplatnosť pred 1. septembrom 2011, použije sa § 371 v znení účinnom do 31. augusta 2011.

Podľa § 374 ods. 3 Tr. por. v dovolaní možno uplatňovať ako dôvod dovolania aj konanie na súde prvého stupňa, ak vytýkané pochybenia neboli napravené v konaní o riadnom opravnom prostriedku.

Podľa § 385 ods. 1 Tr. por. dovolací súd je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

V zmysle uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 16. augusta 2011, sp. zn. 2 Tdo 30/2011, uverejneného v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 120/2012, *viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené v zmysle § 385 ods. 1 Tr. por. sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Tr. por.) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Tr. por. z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Tr. por.*

Ak chybám, vytýkaným v podanom dovolaní v zmysle § 374 ods. 1 Tr. por. nezodpovedá dovolateľom označený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., ani iný dôvod dovolania uvedený v tomto (naposledy uvedenom) ustanovení, dovolací súd dovolanie odmietne podľa § 382 písm. c/ Tr. por. alebo zamietne podľa § 392 ods. 1 Tr. por., a to bez toho, aby zisťoval inú chybu napadnutého rozhodnutia alebo konania, ktorá by zodpovedala právnemu dôvodu dovolania označenému dovolateľom v zmysle § 374 ods. 2 Tr. por.

Ak ale dovolací súd zistí chybu rozhodnutia alebo konania, vecne špecifikovanú dovolateľom podľa § 374 ods. 1 Tr. por., ktorej pri jej správnej právnej (procesnej) kvalifikácii zodpovedá iný dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., než ktorý dovolateľ uviedol v dovolaní v zmysle § 374 ods. 2 Tr. por., dovolací súd vyhovie dovolaniu postupom podľa § 386 a nasledujúcich ustanovení Tr. por. a zistenú chybu vo výroku svojho rozsudku poradí pod dovolací dôvod zodpovedajúci zákonu.

Pokiaľ ide o posudzovaný prípad, tu treba s ohľadom na námietky obvineného H. spadajúce pod dovolacie dôvody v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/ Tr. por. upozorniť v prvom rade na ustanovenie § 371 ods. 3 Tr. por., a tam stanovenú povinnosť ich uplatnenia najneskôr v odvolacom konaní, v prípade, že tieto boli obvinenému už v danom čase známe.

Preskúmaním príslušnej časti predloženého spisového materiálu najvyšší súd zistil, že z výhrad prichádzajúcich do úvahy v súvislosti s vyššie uvedenými dovolacími dôvodmi

predostrel v predchádzajúcom konaní dovolateľ len jednu, a teda len v prípade tejto bola splnená zákonom stanovená podmienka. Ide o výhradu týkajúcu sa nedostatkov v znaleckom dokazovaní (spôsobujúcich v konečnom dôsledku porušenie práva na obhajobu) a smerujúcu k nemožnosti prihliadať na PhDr. O. vypracovaný znalecký posudok z dôvodu jeho nezákonnosti.

Na ostatné vytýkané nedostatky napadnutého rozsudku či konania mu predchádzajúceho obvinený prvýkrát upozornil až v podanom dovolaní, hoci všetky tieto mu boli (resp. museli byť) známe už skôr, pred právoplatným skončením veci. Z tohto dôvodu sa nimi preto potom ani nebolo potrebné v rámci daného konania zaoberať (ak by aj náhodou bola zistená ich opodstatnenosť, nemohli by znamenať naplnenie niektorého z dovolacích dôvodov uvedených v ust. § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/ Tr. por.). Aj napriek tomu sa však ale aspoň k niektorým z nich najvyšší súd v rámci odôvodnenia predmetného uznesenia okrajovo vyjadril.

Čo sa týka samotného práva na obhajobu, toto treba chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu. Jeho podstatou je zabezpečiť úplnú ochranu zákonných záujmov a práv obvineného, prispieť k náležitému zisteniu skutkového stavu veci a tiež i k vydaniu zákonného a spravodlivého rozhodnutia. Zákon pre naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. však nepredpokladá každé jeho porušenie, ale len porušenie zásadného charakteru. Takýmto zásadným porušením práva na obhajobu sa rozumie potom predovšetkým porušenie ustanovení o povinnej obhajobe.

S poukazom na dovolanie obvineného H. považuje tunajší súd za potrebné upozorniť taktiež na tú skutočnosť, že právo na obhajobu nemôže byť porušené tým, že súd, vychádzajúc zo zásady voľného hodnotenia dôkazov (§ 2 ods. 12 Tr. por.), hodnotí dôkazy ináč než je predstava obvineného, a rovnako tak za takéto porušenie nemožno považovať ani obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Tr. por., resp. uplatnení oprávnenia podľa § 2 ods. 11 Tr. por. Ak by tomu tak bolo, odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom v zmysle ust. § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., ktoré vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu (viď k tomu

i uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 15. decembra 2009, sp. zn. 2 Tdo 45/2009, uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 7/2011).

Revízia skutkových zistení a záverov teda v dovolacom konaní už neprichádza do úvahy a z toho dôvodu nie je ani možné účinne namietať spôsob, akým sa sudy nižších stupňov vysporiadali s hodnotením jednotlivých dôkazov, prečo považovali za vierohodnú práve výpoveď obvineného H. z prípravného konania, ako odstraňovali vzniknuté rozpory a nezrovnalosti, resp. aké závery z vykonaného dokazovania vyvodili. Uvedené otázky - skutkového charakteru - sú z predmetu skúmania dovolacieho súdu vylúčené.

V prípade, že súd v súlade so zákonom (§ 272 ods. 3 Tr. por.) nevyhovel niektorým návrhom obhajoby na doplnenie dokazovania, nemožno s poukazom na vyššie uvedené takisto hovoriť o žiadnom porušení práva obvineného na obhajobu. Je vecou súdu, vykonanie ktorých dôkazov považuje za dostatočné na preukázanie viny.

V danom prípade dovolateľ požiadal na hlavnom pojednávaní 21. júla 2010 o doplnenie dokazovania dopracovaním znaleckého posudku PhDr. I. O. vzhľadom na ním zmenenú výpoveď, čomu konajúca predsedníčka senátu s poukazom na ust. § 272 ods. 3 Tr. por. nevyhovela. Uznesením bol následne odmietnutý i jeho návrh na opätovný výsluch menovaného znalca uplatnený v rámci odvolacieho konania. O návrhoch obvineného na doplnenie dokazovania bolo teda kvalifikovaným spôsobom rozhodnuté a nedošlo tým k žiadnemu porušeniu práva obvineného na obhajobu.

Tiež na rozdiel od názoru obvineného nezistil tunajší súd ani žiadny dôvod na nemožnosť prihliadať v rámci hodnotenia dôkazov i na spomínaný znalecký posudok PhDr. O., či skutočnosti vyplývajúce z jeho výsluchu na hlavnom pojednávaní, v rámci ktorého mu mala možnosť klásť otázky i obhajoba.

A napokon treba v tomto smere dodať i to, že je oprávnením a zároveň povinnosťou súdu (a nie psychológa) v súlade s ust. § 2 ods. 12 Tr. por. posúdiť, či výpoveď obvineného je alebo nie je vierohodná, resp. ktorá z jeho viacerých výpovedí je vierohodnejšia. Úlohou znalca psychológa je len sa vyjadriť k tým rysom osobnosti obvineného, ktoré môžu mať vplyv na jeho vierohodnosť.

V danom prípade sa oba sudy v odôvodnení svojich rozsudkov riadne vysporiadali s tým, prečo uverili práve výpovedi obvineného H. z prípravného konania a prečo práve túto jeho prvú verziu skutkového priebehu považovali za pravdivú. Za účelom posúdenia zákonnosti a následnej procesnej použiteľnosti daného dôkazu boli navyše vypočutí i viacerí v predmetnej veci konajúci vyšetrovatelia (nebolo potvrdené žiadne ovplyvňovanie obvineného z ich strany), ako aj svedok L. S., pod tlakom ktorého mal takto vypovedať. Až po zhodnotení všetkých zadovážených dôkazov v ich vzájomnej súvislosti sudy napokon dospeli k záveru o hodnovernosti výpovede obvineného z prípravného konania. Tieto závery nemá pritom dovolací súd možnosť meniť ani preskúmavať.

Vo vzťahu k výpovediam obvineného H. z prípravného konania, na ktoré sa oba sudy vo svojich rozsudkoch odvolávajú, uvádza tunajší súd nasledovné:

Z obsahu predloženého spisu vyplýva, že výpoveď obvineného H. z 2. marca 2005 ku skutku 1/ obžaloby (zv. č. I., č.l. 337 - 353) bola prečítaná podľa § 2 ods. 11 Tr. por. predsedníčkou senátu na hlavnom pojednávaní dňa 27. apríla 2009. Súd takto mohol postupovať aj bez návrhu procesnej strany (viď k tomu uznesenie Vyššieho vojenského súdu Trenčín z 19. marca 2008, sp. zn. 5To 1/2008, uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 53/2009). Čo sa týka výpovede obvineného H. z 1. apríla 2005, týkajúcej sa skutku 2/ obžaloby (zv. č. I., č.l. 357-368 spisu), tak táto bola prečítaná na hlavnom pojednávaní dňa 28. apríla 2009, a to na návrh prokurátorky (§ 258 ods. 4 Tr. por.).

Oba uvedené dôkazy (výpovede obvineného z prípravného konania) boli vykonané na hlavnom pojednávaní v súlade so zákonom, a teda mohli na ne sudy pri svojom rozhodovaní aj prihliadať (§ 2 ods. 19 Tr. por., § 278 ods. 2 Tr. por.).

A napokon čo sa týka obvineným posledne uvádzaného dovolacieho dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., tu treba poznamenať v prvom rade tú skutočnosť, že - ako je zrejmé už z jeho samotného znenia - tento je daný len v tých prípadoch, keď je rozhodnutie súdu založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na inom nesprávnom hmotnoprávnom posúdení. Skutkový stav veci tak, ako bol zistený a ustálený súdmi nižších stupňov, je však pre dovolací súd záväzný, jeho správnosť a úplnosť už nemôže byť predmetom prieskumu v dovolacom konaní. Z dôvodu takejto viazanosti

ustáleným skutkom iba s poukazom na nesprávne či neúplné skutkové zistenia alebo nesúhlas s hodnotením vykonaných dôkazov nemožno preto predmetný dovolací dôvod vyvodzovať.

Výhrady obvineného H. uplatnené v tejto súvislosti v ním podanom dovolaní smerujú pritom len vo vzťahu k jednotlivým skutkovým zisteniam, a z toho dôvodu stoja mimo daného dôvodu.

Pokiaľ ide o otázku právneho posúdenia, tu najvyšší súd uvádza, že i podľa jeho názoru oba skutky tak, ako boli ustálené prvostupňovým súdom a následne bezo zmeny akceptované súdom odvolacím, zodpovedajú všetkým zákonným znakom skutkových podstát príslušných trestných činov, a boli teda v predmetnom prípade správne právne kvalifikované ako trestný čin vraždy spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2, § 219 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. (skutok 1/), a trestný čin vraždy spolupáchateľstvom sčasti dokonaný podľa § 9 ods. 2, § 219 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák., sčasti v štádiu pokusu podľa § 8 ods. 1, § 219 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. v súbehu s trestným činom porušovania domovej slobody spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2, § 238 ods. 1, ods. 3 Tr. zák. (skutok 2/). Žiadne právne pochybenie nebolo potom zistené ani vo vzťahu k výroku o treste obvineného A. H..

A napokon k vypusteniu M. Č. zo skutkovej vety napadnutého rozsudku (skutok 2/) a následne jej tomu zodpovedajúcemu upraveniu, treba uviesť iba toľko, že toto bolo priamym dôsledkom vydania uznesenia Krajského súdu v Prešove z 24. apríla 2007, sp. zn. 6 To 43/2006, ktorým došlo k právoplatnému zastaveniu trestného stíhania voči jeho osobe (z dôvodu uvedeného v § 9 ods. 1 písm. g/ Tr. por.).

Na základe vyššie uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení preto rozhodol tak, ako je uvedené v enunciiate tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 25. júla 2013

JUDr. Peter H a t a l a, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová